

Handlingsplan 2026

för kommunerna samverkan
inom digitaliseringsområdet

Fastställd på kommunchefsforum 21 maj 2026

1. Inledning

Handlingsplanen är en årlig konkretisering av strategirådets strategiska plan för 2026 - 28, dess vision och målbild, fokusområden och nyckelåtgärder. Strukturen i såväl den strategiska planen som handlingsplanen utgår från samma fokusområden som den regionala digitaliseringsstrategin:

- Digital delaktighet
- Digital kompetens
- Digital säkerhet
- Digital utveckling och innovation
- Digital infrastruktur och konnektivitet

Under respektive fokusområde beskrivs de nyckelåtgärder och aktivitetsområden kommunerna gemensamt ska arbeta med inom planperioden. Varje fokusområde inleds med samma ingress som i den strategiska planen.

2. Förutsättningar för handlingsplanens genomförande

För att handlingsplanen ska kunna realiserats behöver alla parter bidra till arbetet i samverkan på lokal, delregional och regional nivå samt i samspel med nationell nivå. Likaså krävs arbete med gemensamma angreppssätt i hur samverkansstruktur och förmåga ska utvecklas.

De angreppssätt som utpekats som centrala är:

1. Säkerställande av basnivå/grundläggande digital förmåga
2. Gemensam utveckling av processer, tjänster och arbetssätt
3. Utveckling och nyttjande av samverkansstrukturer och ekosystem

Vision, förutsättningar och angreppssätt i sin helhet finns beskrivna i den strategiska planen. Utöver de aktiviteter inom respektive fokusområden som är aktuella för året kommer också det aktiva arbetet med dessa angreppssätt att följas upp årligen.

3. Nyckelåtgärder och aktivitetsområden 2026

3.1 Digital delaktighet

Om inte alla kan och vill vara en del av det digitaliserade samhället kan Västerbottens kommuner inte heller realisera nyttan med digitalisering. Det kan också leda till utanförskap och klyftor i samhället.

Nyckelåtgärder och aktivitetsområden 2026:

- Dela och sprida exempel på hur användarperspektiv kan beaktas i verksamhetsutveckling, förvaltning och nyanskaffning för att understödja grundläggande tillämpning av gemensamma principer för utveckling av likvärdig, tillgänglig och trygg digitalisering.
- Identifiera områden och målgrupper för framtagande av gemensam proaktiv kommunikation till invånare, företag och medarbetare om hur kommunerna arbetar med AI som en del av en utvecklad digital extern service och internt som ett verktyg och stöd i vardagen.
- Utforska möjligheter att koppla samman proaktiv kommunikation regionalt med lärresurser och stöd till digital inkludering som finns både regionalt och nationellt.

3.2 Digital kompetens

Samhällets digitalisering för med sig möjligheter och förenklar vardagen, men medför också krav på återkommande förändring. Det ställer krav på kompetens, både bred och spetsig.

Nyckelåtgärder och aktivitetsområden 2026:

- Ordna mötesplatser, dialog- och nätverksforum för lärande och inspiration som bidrar till digital mognad och samsyn hos lednings- och nyckelfunktioner samt stärker att lokal, regional och nationell utveckling går i takt.
 - Prioritera forum, nätverk och arbetsformer som bidrar till störst nytta i linje med aktuella utvecklingsfrågor.
 - Utforska möjligheten att tillskapa ytterligare resurser för arbetet.
- Dra lärdomar av hur andra samverkanskluster har byggt digital kompetens och AI-mognad.
- Fördjupa förståelsen för AI-mognaden i länets kommuner och hur den påverkar behovet av kompetensinsatser och arbetsformer för lärande.
- Utforma och resurssätta ett gemensamt lärlärokoncept för medarbetare i syfte att stärka förmåga och vilja att delta i kommunens digitala omställning samt en medveten tillämpning av AI, inklusive dess risker och möjligheter.
- Utforma och resurssätta ett gemensamt lärlärokoncept samt ledningsstöd till chefer och ledare i syfte att stärka förståelse, beslutsfattande, prioritering och styrning av kommunens digitala omställning, inklusive strategisk och ansvarsfull tillämpning av AI.
- Identifiera målgrupper för kompetensutveckling avseende såväl medarbetare som chefer och ledare i respektive kommun och planera för koordinering av genomförandet.
- Inleda arbete med en samverkansplattform för AI, för resurs- och kompetensdelning.

3.3 Digital säkerhet

Allt fler människor, saker, platser och tjänster är kontinuerligt uppkopplade. Det skapar stora möjligheter, men också risker och sårbarheter som behöver hanteras – både i kommunens verksamheter och för dess invånare, företag och organisationer.

Nyckelåtgärder och aktivitetsområden 2026:

- Stödja etablering av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete i samtliga kommuner.
- Resurssätta och utforska behov av, samt former för, stöd i att hantera AI på ett säkert, ansvarsfullt och förtroendegivande sätt, exempelvis genom rutiner och kravställning.
- Utforska möjligheter att, via eller i samspel mellan samverkansnoder, bidra till ökad digital säkerhet och resiliens i kommun och samhälle.
- Dra nytta av nationella och regionala erfarenheter samt ramverk, exempelvis SKR:s cybersäkerhetsstrategi.

3.4 Digital utveckling och innovation

Västerbottens kommuner behöver stärka och utveckla förmågan och förutsättningarna för digital utveckling och innovation som gagnar kommunen, dess invånare, företag och organisationer.

Nyckelåtgärder och aktivitetsområden 2026:

- Fortsätta uppmärksamma hållbar, tillgänglig och skalbar digital utveckling i offentlig sektor, exempelvis via priset Guldmolnet.
- Ta fram förslag till modell för samutveckling i länet inklusive beslutsforum.
- Sprida och skala nytta av processutveckling och digitalisering som samutvecklats.
- Säkerställa att handlingsplaner för basnivå digitalisering tas fram i samtliga kommuner samt att rutiner och modeller som stärker verksamhetsutveckling erbjuds och delas.
- Lägga grunderna för en samverkansplattform inom AI med fokus på att:
 - Skapa delbara resurser (policys, kravkataloger mm)
 - Göra erfarenhetsutbyte och omvärldspaning
 - Identifiera viktiga processer att pilotera gemensamt
 - Testa lågt hängade frukter (AI-assistenter, maskning m.m.)
 - Sprida goda exempel
- Utforska hur befintliga samverkansnoder bättre kan nyttjas för test och utbyte av lösningar, erfarenheter och lärande, gemensam kravställning och resurser inom AI och digitalisering.
- Verka för sammanhållet digitalt informationsflöde mellan användare/invånare och handläggning, via aktuella projekt, e-tjänstesamverkan regionalt och inom nationellt arbete med handslagsinitiativ som GSIM, SDK och digital post.

3.5 Digital infrastruktur och konnektivitet

Västerbotten behöver ha grundläggande förutsättningar för att individer, företag och organisationer i hela länet ska kunna ta del av de möjligheter som digitaliseringen medför.

Nyckelåtgärder och aktivitetsområden 2026:

- Ta fram konnektivitetsstrategier i samtliga kommuner med robust och resiliert konnektivitet och gemensam infrastruktur i länet som mål och som motiverar nödvändiga investeringar och aktiviteter enskilt och gemensamt för underhåll, uppgradering och fortsatt utbyggnad.
- Prioritera utveckling av gemensam mjuk och hård infrastruktur som bättre kan möjliggöra sammanhållen digital service, och tillämpbarhet även i mindre kommuner.
- Bemanna koordinering, stöd och vägledning i användande av gemensamma principer inom datahantering och kartläggning av prioriterade informationsmängder. En förutsättning för att stärka fortsatt samverkan, med fokus på data inom processer där det är värdeskapande att arbeta med automation och AI-stöd.

- Utforska hur tekniska lösningar kan tillämpas gemensamt och samspela med data från olika organisationer samt lämpliga arbetssätt och affärsmodeller.
- Följa nationella färdplaner som [ENA \(Sveriges Digitala Infrastruktur\)](#) med fokus på handslagsinitiativ som GSIM (Gemensamt samlat invånarmöte) och nödvändiga förberedelser för kommande reglering kopplat till SDG (Single Digital Gateway).

4 Referenser

Strategisk plan för kommunernas digitalisering i samverkan 2026-2028:
(länk till webb tillkommer)

Kommungemensamt handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering (SKR):
[Handslag för digitalisering | SKR](#)

Svenskt ramverk för digital samverkan:
<https://www.digg.se/utveckling-av-digital-forvaltning/svenskt-ramverk-for-digital-samverkan>

MSB Metodstöd för riskbaserat systematiskt informationssäkerhetsarbete:
<https://metodstod-informationssakerhet.msb.se>

DIGG, Ena – Sveriges digitala infrastruktur:
<https://www.digg.se/utveckling-av-digital-forvaltning/digital-infrastruktur>

Regional digitaliseringsstrategi för Västerbotten 2022-2030 (RDS):
[Regional digitaliseringsstrategi Västerbotten 2022-2030.pdf \(regionvasterbotten.se\)](#)

Projektet Digitala Västerbotten i samverkan, DVIS:
[Digitala Västerbotten i samverkan \(regionvasterbotten.se\)](#)

Projektet AI Västerbotten:
[AI Västerbotten](#)

Projektet OSN Hållbart bredband:
[Samverkansprojekt OSN Hållbart bredband i Västerbotten](#)

Flertalet tidigare projekt och förstudier:

Exempelvis Förstudien samverkan digital infrastruktur, DV 2023, RIOT, Arkinera mfl:
[Arkiv](#)

Bilaga 1

Stöd för ansvarsfördelning och uppföljning av kommunernas handlingsplan för samverkan inom digitaliseringsområdet 2026.

Nyckelåtgärder och aktiviteter	Ansvar		Status
	Region	Kommun	
1. Digital delaktighet			
Dela och sprida exempel på hur användarperspektiv kan beaktas i verksamhetsutveckling, förvaltning och nyanskaffning.	X		
Identifiera områden och målgrupper för framtagande av gemensam proaktiv kommunikation.	X	x	
Utforska möjligheter att koppla samman proaktiv kommunikation regionalt med lärresurser och stöd till digital inkludering.	X		
2. Digital kompetens			
Ordna mötesplatser, dialog- och nätverksforum, lärande och inspiration.	X	x	
- Prioritera forum, nätverk och arbetsformer som bidrar till störst nytta.	X	X	
- Utforska möjligheter till resurssättning.	X		
Dra lärdomar av hur andra samverkanskluster har byggt digital kompetens och AI-mognad.	X	x	
Fördjupa förståelsen för AI-mognaden i länets kommuner.	X	x	
Utforma och resurssätta ett gemensamt lärkoncept för medarbetare.	X		
Utforma och resurssätta ett gemensamt lärkoncept samt ledningsstöd till chefer och ledare.	X		
Identifiera målgrupper för medarbetarlärande respektive ledarlärande.	x	X	
Inleda utvecklingen av en samverkansplattform för AI.	X	x	
3. Digital säkerhet			
Stödja/Etablera ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.	x	X	
Resurssätta och utforska behov av samt former för stöd i att hantera AI.	X	x	
Utforska möjligheter att, via eller i samspel mellan samverkansnoder, bidra till ökad digital säkerhet och resiliens.	X		
Dra nytta av nationella och regionala erfarenheter samt ramverk.	X	X	

4. Digital utveckling och innovation			
Fortsätta uppmärksamma hållbar, tillgänglig och skalbar digital utveckling i offentlig sektor.	X	x	
Ta fram förslag till modell för samutveckling i länet inklusive beslutsforum.	X	x	
Sprida och skala nyttan av processutveckling och digitalisering som samutvecklats.	X	x	
Säkerställa att handlingsplaner för basnivå digitalisering tas fram i samtliga kommuner.	X	x	
Lägga grunderna för en samverkansplattform inom AI.	X	x	
Utforska hur befintliga samverkansnoder bättre kan nyttjas.	X		
Verka för sammanhållet digitalt informationsflöde mellan användare/invånare och handläggning.	X	x	
5. Digital infrastruktur och konnektivitet			
Ta fram konnektivitetsstrategier i samtliga kommuner med robust och resilient konnektivitet och gemensam infrastruktur i länet som mål.	X	x	
Prioritera utveckling av gemensam mjuk och hård infrastruktur som bättre kan möjliggöra sammanhållen digital service, och tillämpbarhet även i mindre kommuner.	X	x	
Bemanna koordinering, stöd och vägledning i användande av gemensamma principer inom datahantering och kartläggning av prioriterade informationsmängder.	X	x	
Utforska hur tekniska lösningar kan tillämpas gemensamt och samspela med data från olika organisationer samt lämpliga arbetssätt och affärsmodeller.	X	x	
Följa nationella färdplaner som ENA (Sveriges Digitala Infrastruktur) med fokus på handslagsinitiativ.	X	x	